

Schoolondersteuningsprofiel 2017 – 2021

Woord vooraf

Deze nota is geschreven op verzoek van het Samenwerkingsverband en bedoeld om in het kader van het Passend Onderwijs een inventarisatie en profiel van de school te schetsen. Het Comenius Lyceum Amsterdam is een school in constante verandering. We zoeken naar een optimaal aanbod in de leerlingondersteuning voor onze leerlingen. Ook evalueren we constant onze interventies en stellen waar nodig bij. Dat kan ieder schooljaar weer grote veranderingen meebrengen.

Dit ondersteuningsprofiel is gebaseerd op de 'foto' die voorafgaand aan het opstellen ervan is gemaakt, dus medio 2017. De actualiteit is elk jaar dus weer anders. Bij vragen verzoek ik u als lezer contact op te nemen met de afdelingsleider of ondersteuningscoördinator.

Woord vooraf 2

Hoofdstuk 1: Passend Onderwijs 5

Hoofdstuk 2: Algemene gegevens en kengetallen van de school 7

Hoofdstuk 3: Profiel en profilering van de school 9

Hoofdstuk 4: Ondersteuning in de klas 12

Deskundigheidsbevordering docenten 12

Door intervisie en collegiale consultatie zijn wij een “lerende school” 12

Onderwijs 13

Ondersteuningsstructuur 14

Faciliteitenpas 14

Ouders 15

Zorgcoördinator 15

Ouder- en Kind Adviseur, jeugdgezondheidszorg en leerplicht. 15

Onderwijs in de onderbouw 16

Hoofdstuk 5: Aannamebeleid 18

Doelgroepbepaling en aannamebeleid 18

Intake procedure onder-instroom 18

Intakeprocedure voor leerlingen met een aanvullende ondersteuningsbehoefte 18

Overdracht en screening 19

Afwijzingsprocedure 19

Intakeprocedure zij- instroom Comenius Lyceum Amsterdam 19

Ouderbetrokkenheid 20

Klachtenregeling en geschillencommissie 20

Overstap 20

Hoofdstuk 6: ondersteuningsaanbod 21

Eerste lijn: basiszorg 21

Interne ondersteuning in de klas 24

Tweede lijn: extra zorgaanbod 26

Derde lijn: specialistische zorg 27

Bovenschoolse voorzieningen 28

Uitvoerdersoverleg 28

Uitstroom/doorstroom 29

Hoofdstuk 7: betrokken functionarissen in de zorgstructuur 30

Mentoren 30

Zorgcoördinator/ ondersteuningscoördinator 30

Afdelingsleiders en coördinatoren 32

Remedial teacher; tevens dyslexiebegeleider 32

Trainer(s) 32

Trainer(s) Sociale vaardigheden (SOVA) 32

Huiswerkbegeleider(s) 32

Verzuimcoördinator 32

Vertrouwenspersoon 32

Decaan 33

Stage coördinator 33

Aandachtsfunctionaris huiselijk geweld/ AMK 33

Pestcoördinator 33

Coördinator kindermishandeling 33

Jeugdarts 34

Schoolverpleegkundige 34

Ouder- en kindadviseur 34

Begeleider Passend Onderwijs 34

Leerplichtambtenaar 35

Buurtregisseur 35

Pedagogisch medewerkster structuurklas 35

Sociaal veiligheidscoördinator 35

Hoofdstuk 8: Kwaliteit 36

Competentieversterking 36

Functioneringsgesprekken 36

Evaluatie van beleid en verbeterplannen 37

Jaarlijkse evaluatie 37

Opbrengsten 37

Hoofdstuk 1: Passend Onderwijs

Met de invoering van Passend Onderwijs heeft elk schoolbestuur de verantwoordelijkheid om voor iedere leerling een passend onderwijs(ondersteunings)traject te verzorgen. Scholen hebben geen opnameplicht, maar als gevolg van zorgplicht wel de verplichting om een leerling zelf toe te laten of, indien dat gezien de extra ondersteuningsbehoefte niet mogelijk is, een andere passende onderwijsplek aan te bieden. Alle scholen voor regulier en speciaal voortgezet onderwijs binnen het samenwerkingsverband zijn gezamenlijk verantwoordelijk voor een dekkend aanbod van onderwijsondersteuning in de regio. Zodanig dat leerlingen, al dan niet met extra ondersteuning, een ononderbroken ontwikkelingsproces kunnen doormaken en het aantal thuiszitters en voortijdig schoolverlaters tot een minimum wordt beperkt. Voortijdig schoolverlaten is in Nederland gedefinieerd als het verlaten van het onderwijs zonder startkwalificatie: een diploma van havo, vwo of niveau 2 van het mbo.

Het ondersteuningsaanbod binnen het samenwerkingsverband wordt uitgedrukt in drie niveaus:

niveau 1: basisondersteuning + extra ondersteuning;

niveau 2: tussenarrangement (b.v. bovenschoolse voorziening);

niveau 3: zware ondersteuning c.q. speciaal onderwijs.

Alle reguliere scholen binnen het samenwerkingsverband worden in staat geacht basis- en extra ondersteuning te bieden. Met de aanwezigheid van Begeleiders Passend Onderwijs (BPO-ers), Ouder- en Kindadviseurs (OKA), GGD (samen in het OKT ouder-kind team)

is een multidisciplinaire structuur aanwezig die het proces van toewijzing van extra ondersteuning reguleert. De onderwijsondersteuners zijn zogenaamde generalisten. Waar nodig kan een beroep worden gedaan op specialisten van het samenwerkingsverband.

Het voorliggende ondersteuningsprofiel sluit aan bij de ondersteuningsvraag van onze leerlingen en de mogelijkheden van de school. Het ondersteuningsprofiel is in eerste instantie gericht op het onderwijs: de school draagt er zorg voor dat leerlingen een havo- of vwo-diploma kunnen en willen behalen. Leerlingen kunnen daarnaast een bepaalde mate van ondersteuning en begeleiding krijgen.

De leerlingen die bij ons op school komen, hebben een relatief hoog cognitief niveau. De problematiek die we signaleren en waar we ons als school op kunnen en willen richten is vooral gerelateerd aan:

- taalachterstanden;
- motivatie vanuit persoon en omgeving;
- APC leerlingen;
- AD(H)D;
- dyslexie;
- dyscalculie
- psycho- sociale en neurotische problematiek.

Een uitgebreider beschrijving van de ondersteuning van leerlingen en van de hoofdthema's van Passend Onderwijs vindt u in de navolgende hoofdstukken.

Hoofdstuk 2: Algemene gegevens en kengetallen van de school

Naam school:

Comenius Lyceum Amsterdam: school voor HAVO en VWO, met in de bovenbouw alle profielen (C&M, E&M, N&G en N&T), zowel op het HAVO als op het VWO (Atheneum).

Kenmerken en kengetallen:

De school heeft 662 leerlingen (schooljaar 2016-2017, excl. VAVO-leerlingen).

De school is vanaf 2008 van ca. 400 leerlingen naar bijna 750 leerlingen gegroeid in 2014.

Vanaf 2016 is het aantal leerlingen gedaald.

De gemiddelde klassengrootte bedraagt 28 leerlingen.

Het aantal klassen bedraagt in schooljaar 2016-2017 28:

4 eerste klassen, 1 VWO, 3 HAVO/VWO

5 tweede klassen 2 VWO, 3 HAVO/VWO

6 derde klassen, 2 VWO, 4 HAVO/VWO

4 klassen 4 HAVO

2 klassen 4 VWO

3 klassen 5 HAVO

2 klassen 5 VWO

2 klassen 6 VWO

De overgrote meerderheid van de leerlingen heeft een Marokkaanse of Turkse achtergrond.

88% van de leerling is bij inschrijving als moslim aangemeld.

Het merendeel (65%) van de leerlingen is afkomstig uit Amsterdam Nieuw West. Uitsplitst naar wijk/buurt (oude stadsdelen) van Amsterdam:

26% Slotervaart

22% Geuzeveld-Slotermeer

17% Osdorp

16% Bos en Lommer

7% De Baarsjes

6% Oud-West/Westerpark

6% overige buurten/wijken

De school kent een tweejarige brugperiode, waarbij leerlingen met een vwo-advies of hoge havo-vwo-advies worden “voorgesorteerd” in één of twee vwo-klassen (de overige klassen worden beschouwd als havo-vwo-klassen). Gedurende de eerste drie jaar kunnen leerlingen als zij aan bepaalde cijfereisen voldoen opstromen naar een hoger niveau, een vwo-klas dus. Een enkele vwo-leerling stroomt aan het eind van de eerste, tweede of derde klas af naar het havo- niveau.

In de 1e brugklas hebben we sinds schooljaar 2016-2017 enkele leerlingen met een havo-kansklas advies. Als zij voldoende scoren voor overgang naar de 2havo blijven zij op school, anders stromen zij af naar onze zusterschool het Reinaert, waar zij verder gaan naar 2VMBO-T.

Hoofdstuk 3: Profiel en profilering van de school

Het Comenius Lyceum Amsterdam is een school voor havo en vwo, die jonge mensen met ambities en talent verder wil brengen. Daarbij staat tevens integratie en emancipatie centraal. Naast het behalen van het diploma streeft de school er naar dat haar leerlingen zich in deze fase van hun leven ontwikkelen tot zelfstandige en verantwoordelijke mensen, die al hun capaciteiten en talenten gebruiken om een volwaardige plaats in onze maatschappij te kunnen innemen. Kenmerken van het schoolprofiel zijn: hoogwaardig onderwijs, kleinschaligheid, persoonlijke aandacht en intensieve leerlingbegeleiding.

Daarnaast is de school sinds 2014 bezig met het ontwikkelen van een talentenprogramma, genaamd “Econasium”. Het Econasium is het duurzaamheidsprogramma van het Comenius Lyceum. Het is een doorlopende leerlijn waarin competentie-ontwikkeling en duurzaamheid centraal staan. In de onderbouw doet iedereen automatisch mee aan het Econasium. Door middel van projecten buiten de vaklessen om ontwikkelen en verbeteren de leerlingen de competenties die zij nodig hebben om in de bovenbouw en het vervolgonderwijs goed te presteren. Het gaat hierbij om competenties als zelfstandigheid, plannen, samenwerken, creatieve oplossingen bedenken, etc.. In de onderbouwprojecten krijgen leerlingen stapsgewijs meer keuzemogelijkheden en verantwoordelijkheid. Eén van de belangrijkste doelen van het Econasium in de onderbouw is het verhogen van het algemene niveau van de leerlingen. Door het verbeteren van de competenties, zullen leerlingen gemiddeld beter in staat zijn in de bovenbouw de zelfstandige planning en verantwoordelijkheid aan te kunnen en te gebruiken om betere resultaten te behalen. Daarbij leren de leerlingen in de onderbouw door het verbeteren van en reflecteren op hun competenties belangrijke zaken aan zoals samenwerken en plannen, waar zij profijt van hebben in de bovenbouw bij samenwerkingsopdrachten en bijvoorbeeld (profiel)werkstukken.

Een belangrijk doel van het Econasium in de bovenbouw is het bieden van een uitdaging voor leerlingen die daar behoefte aan hebben. Dat heeft op twee manieren invloed op de onderwijskwaliteit:

1. Leerlingen die een goed havo-niveau of vwo-niveau hebben maar niet uitgedaagd worden door het reguliere onderwijs hebben kans op onderprestatie en verlies van inzet.

Door hen een uitdaging te bieden, is de kans groter dat zij in het reguliere onderwijs ook betere inzet vertonen en beter presteren.

2. Leerlingen die een goed havo-niveau hebben maar niet uitgedaagd worden door het reguliere onderwijs zullen zonder uitdaging eerder kiezen voor het vwo. Wanneer zij daarin het niveau niet aan blijken te kunnen, zullen zij eerder opgeven en een negatieve invloed hebben op het onderwijsniveau. Door het aanbieden van een uitdaging aan hen kunnen zij op het havo hun uitdaging zoeken, waar het havo-niveau van het reguliere onderwijs minder snel een probleem zal vormen. Hierdoor zullen zij eerder een geslaagde havo-leerling zijn in plaats van een falende vwo-leerling.

De ontwikkeling en uitvoering van het Econasium is een voortdurend proces gedurende het gehele schooljaar.

Het Comenius Lyceum Amsterdam wil kwalitatief hoogwaardig onderwijs bieden dat gericht is op het doorstromen van leerlingen naar de universiteit en hogeschool. De school biedt goed verzorgde lessen aan en een leeromgeving waarin de leerlingen leren te leren. Projecten, excursies en studiereizen zijn een normaal onderdeel van het onderwijsprogramma.

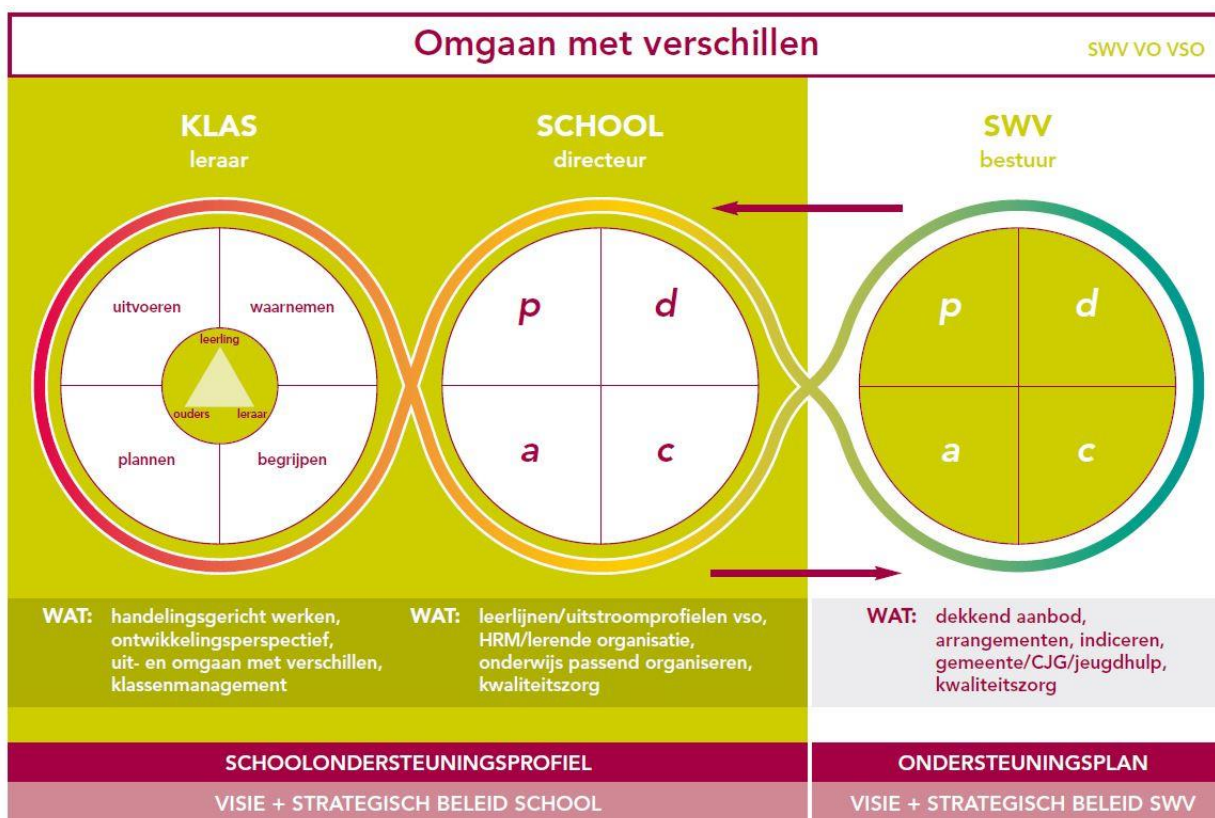
Onze school is een kleine school met ongeveer 700 leerlingen en ruim 90 medewerkers. Er zijn 28 klassen. Dankzij onze kleinschaligheid is er ruimte voor een persoonlijker sfeer, meer geborgenheid en overzichtelijkheid. Het streven is in de klassen meer aandacht te geven voor leer-strategieën, gedifferentieerd werken en leren, zogenoemd maatwerk.

Op het Comenius Lyceum Amsterdam verstaan we in eerste instantie onder zorg dat docenten hun onderwijs goed en passend afstemmen op het ontwikkelingsperspectief en de onderwijsbehoeften van de leerlingen, zodat iedere leerling zich optimaal kan ontwikkelen op basis van zijn mogelijkheden en talenten.

In onze onderwijszorgroute staat de docent centraal die in het primaire proces zijn onderwijs doelgericht en planmatig afstemt op de verschillende onderwijsbehoeften van de leerlingen in de klas/groep. Deze onderwijszorg vindt zoveel mogelijk in de klas plaats en de docent wordt daarbij ondersteund en begeleid door zorgfunctionarissen die in school of rond de school werkzaam zijn.

Afgeleid van bovenstaand doel willen we met ons onderwijszorgroute bereiken dat:

- mentoren en docenten meer handelingsbekwaam worden in het omgaan met verschillen in onderwijsbehoeften tussen leerlingen en in staat zijn de stappen uit de cyclus HGW uit te voeren (zie hieronder);
- docenten regelmatig met elkaar overleggen en onderling afstemmen en samenwerken bij het realiseren van een passend onderwijszorgaanbod aan onze leerlingen;
- leerlingen en ouders betrokken zijn en actief participeren in de stappen die in de onderwijszorg gezet worden;
- medewerkers in het intern zorgteam van school (intern zorgoverleg) en in het zorg- en adviesteam (ZAT) mentoren en docenten begeleiden en coachen bij het afstemmen van hun onderwijs op de onderwijsbehoeften van de leerlingen;
- de schoolinterne zorg goed afgestemd is op de zorg die schoolextern door partners van school geboden wordt;
- transparant is op welke wijze de zorg aan leerlingen in school ingezet wordt en wat de resultaten daarvan zijn; er een doorgaande onderwijszorg is binnen alle leerjaren in school en ook bij de overgangen van primair onderwijs naar voortgezet onderwijs en van voortgezet onderwijs naar een vervolgopleiding.

Hoofdstuk 4: Ondersteuning in de klas

Uitgangspunt van Passend Onderwijs is dat alle kinderen en jongeren zorg en aandacht nodig hebben en dat ouders voor de opvoeding de eerst verantwoordelijken zijn. Onderwijs en onderwijsondersteuning zijn onlosmakelijk met elkaar én met de opvoeding verbonden. Een veilige en gezonde omgeving, goed onderwijs en passende zorg en ondersteuning dragen bij aan een succesvolle schoolloopbaan.

Deskundigheidsbevordering docenten

Eén van de speerpunten van Passend Onderwijs is het vergroten van de deskundigheid van docenten in de klassensituatie, met als doel “het duurzaam versterken van de zorg binnen de school als geheel”. Vanuit dit oogpunt is op Comenius Lyceum Amsterdam aandacht voor “coaching-on-the-job”, dichtbij de docent en de concrete lespraktijk. Dat geldt voor de ‘zittende’ collega’s, maar ook aan het begeleiden van nieuwe docenten wordt veel waarde gehecht. Vanuit hun ervaringen met de praktijk van het lesgeven en het werken op school, krijgen beginnende docenten feedback op hun professionele handelen. Dit begeleidingstraject, dat procedureel is vastgelegd, loopt in principe gedurende het eerste jaar dat een docent lesgeeft aan onze school, maar kan desgewenst met een jaar worden verlengd. Een andere vorm van “coaching-on-the-job” is intercollegiale consultatie, eveneens een vorm van feedback op het professioneel handelen. Beide vormen van coaching-on-the-job komen voort uit een ondersteunings- of ontwikkelingsvraag. Bij coaching vanuit een ondersteuningsvraag wordt bekeken of een docent in de klas over voldoende handvatten en didactiek beschikt om leerlingen met een bepaalde leer- of ontwikkelingsstoornis te helpen bij hun leeractiviteiten.

Door intervisie en collegiale consultatie zijn wij een “lerende school”

Ook de expertise van de onderwijsondersteuners kan worden ingezet ter ondersteuning van de leerkracht in de klas, onder andere in de vorm van preventieve ambulante begeleiding van een leerling of advisering en deskundigheidsbevordering van een docent. Tenslotte wordt nascholing gebruikt om de professionaliteit van een docent te vergroten. Individueel, maar zeker ook groepsgewijs. Een voorbeeld van dat laatste is mentortraining, georganiseerd om mentoren en counselors te helpen bij het signaleren van problematiek en

ondersteunen van leerlingen. Zo hebben de mentoren van klas 1, 2 en 3 een informatiebijeenkomst bijgewoond over kindermishandeling en huiselijk geweld. Gedurende schooljaar 2016-2017 is een vernieuwd pedagogisch beleid geformuleerd en vastgesteld en is hard gewerkt aan de Comenius standaard les.

Onderwijs

Onze school kent een goed pedagogisch klimaat. Normen en waarden, vertaald in afspraken over gedrag, staan in ons handboek (voor docenten), op de website en in de schoolgids. Deze afspraken worden in alle klassen besproken. De medewerkers van de school geven uiteraard het goede voorbeeld. Er is anti-pest-beleid; voor het Pestprotocol.

Binnen en buiten het lesprogramma wordt ruimschoots aandacht besteed aan sociale vaardigheden en leefstijl. Docenten zullen komende tijd intensief geschoold worden in klassenmanagement. Te denken valt aan vaste gedragslijnen binnen de lessen die voor leerlingen met een specifieke onderwijsbehoefte als houvast kunnen dienen. Er wordt een ontwikkelplan opgesteld om goed (adaptief) onderwijs met (ortho-)didactische differentiaties voor leerlingen te kunnen bewerkstelligen. Docenten zullen in de nabije toekomst verder geschoold moeten worden zodat zij (nog) beter in staat zijn waar nodig remediërende hulp te verlenen in de klas. Bij dat laatste kunnen zij bijgestaan worden door de remedial teacher. Het is van belang dat alle docenten kunnen omgaan met de diversiteit aan problemen in de klas én dat er eenduidigheid bestaat in de wijze waarop. Uiteindelijk zullen alle docenten geschoold zijn in het tijdig signaleren van extra onderwijs- en ondersteuningsbehoefte en weten zij hoe te verwijzen naar het niveau van extra ondersteuning, waardoor zij in staat zijn hun eigen aandacht te begrenzen. Ook dienen docenten in staat te zijn om te gaan met de meest voorkomende leer-, gedrags- en sociaal-emotionele problematiek en met taalachterstanden, dyslexie, dyscalculie, faalangst, AD(H)D en stoornissen in het autistisch spectrum. Op te merken valt dat we een lerende organisatie zijn en dat nog niet alle docenten dezelfde ervaring hebben.

In eerdere jaren is een bijscholing georganiseerd gericht op het omgaan met en het begeleiden van leerlingen met taalachterstanden, dyslexie, dyscalculie, faalangst, AD(H)D en stoornissen in het autistisch spectrum in de klas. De opgedane kennis gebruiken we als basis voor verdere ontwikkeling van kennis bij onze medewerkers.

Na het wegvallen van de leerlinggebonden financiering per 1-8-2014, wordt van docenten, mentoren en counselors meer gevraagd op het gebied van (extra) ondersteuning van leerlingen. Zij worden hierin adequaat begeleid door de begeleider passend onderwijs BPO-er. Ook het inzetten van de hierboven vermelde vormen van “coaching-on-the-job” en scholingen kan bijdragen tot een betere omgang van docenten met de verschillende ondersteuningsbehoeften van de leerlingen in de klas.

Ondersteuningsstructuur

Het is voor docenten en mentoren erg belangrijk dat de juiste stappen op de juiste momenten worden genomen. Vooruitlopend op het ondersteuningsprofiel 2017-2021 is een factsheet verspreid onder ouders en personeel, waarin summier de zorgstructuur en procedures ter zake staan vermeld. Er is informatie vertrekt waarin o.a. samenwerking ouders-school, ondersteuning door intern begeleiders, doorverwijzing naar ouder- en kind adviseur en jeugdgezondheidszorg, begeleiding Passend Onderwijs en preventie van (ongeeoorloofd) ziekteverzuim besproken is. Dit informatiebulletin is vinden op de website van de school (www.comeniuslyceum.nl).

De ondersteuningsstructuur moet overzichtelijk zijn en duidelijk voor zowel personeel als ouders. Het is van belang dat er korte lijnen bestaan tussen de betrokken partijen. Signalering, communicatie en verslaglegging moeten vlot en juist verlopen. Doel is om snel en efficiënt adequate ondersteuning te bieden.

Een verdere uitleg en schematisch overzicht van de ondersteuningsstructuur vindt u in hoofdstuk 4.

Faciliteitenpas

Leerlingen met een dyslexie- of dyscalculie verklaring kunnen in aanmerking komen voor een faciliteitenpas. Met deze pas hebben zij recht op extra tijd bij (in geval van dyscalculie: sommige) toetsen of een verkorte versie van een toets. Ook leerlingen met ADHD/ADD, een stoornis in het autistisch spectrum (bijvoorbeeld Asperger), diabetes of een andere lichamelijke beperking, kunnen een faciliteitenpas aanvragen. Een eerste vereiste hiervoor is een officieel diagnostisch rapport, dat niet ouder mag zijn dan twee jaar en waarin het ver-

lenen van extra faciliteiten wordt geadviseerd. Een dyslexieverklaring en een dyscalculieverklaring zijn onbeperkt geldig; hiervoor geldt de eis dat het diagnostisch rapport niet ouder mag zijn dan twee jaar dus niet.

Voor het verstrekken van een faciliteitenpas zorgen de remedial teacher en de zorgcoördinator.

Ouders

Een tweede zwaartepunt van Passend Onderwijs is de versterking van de positie van ouders, zowel op individueel als op collectief niveau. Zoals gezegd zijn onderwijs en ondersteuning onlosmakelijk verbonden met de opvoeding. Wanneer een leerling een ondersteuningsvraag ontwikkelt, dienen ouders hierover geïnformeerd te worden. Samen met de ouders bekijkt onze school welke extra zorg noodzakelijk is. De inbreng van ouders over de thuissituatie en de vraag hoe zij de problemen rond hun kind ervaren, is voor de school van belang om tot een goede keuze van ondersteuning te komen. Voor het inzetten van extra ondersteuning (interne begeleiding, ouder- en kind adviseur, jeugdgezondheidszorg, BPO) is toestemming van de ouders noodzakelijk. De mentor is in de regel de eerste contactpersoon voor de ouders.

Zorgcoördinator

De zorgcoördinator coördineert de zorg rondom de leerling met interne en externe betrokkenen. Hij bezoekt ook bijeenkomsten vanuit het netwerk. De bijeenkomsten hebben het karakter van professionaliseren en 'netwerken'. Regelmatig zijn externen uit de jeugdzorg en leerplicht te gast om tot betere werkafspraken te komen. Passend Onderwijs is een terugkerend onderwerp op de agenda.

Ouder- en Kind Adviseur, jeugdgezondheidszorg en leerplicht.

Voor sociaal-emotionele ondersteuning is de ouder- en kindadviseur van Spirit Jeugdzorg voor 4 dagen per week aan school verbonden (maandag, dinsdag, woensdag en donderdag).

Bij problemen op gebied van jeugdgezondheidszorg kan de school een beroep doen op de jeugdarts en de sociaal verpleegkundige van de GGD. Het (ziekte-) verzuim wordt afgehandeld aan de hand van het door het verzuimbeleid en -protocol en de daarin gestelde criteria. De uitvoering van het protocol verloopt in nauwe samenwerking met de GGD en leerplicht. Geoorloofd en ongeoorloofd verzuim worden gezien als een signaal van zorg en nauwlettend gevolgd en gerapporteerd aan GGD en/of leerplicht. In dat kader is er ook een preventief spreekuur plaats door jeugdarts in de school.

Onderwijs in de onderbouw

Kenmerken van het onderwijs in de onderbouw zijn:

- **Een tweejarige brugperiode:**

In de onderbouw kent de school een tweejarige brugperiode. In de eerste en tweede leerjaar worden leerlingen met een duidelijk vwo-advies in een aparte vwo-klas geplaatst. De overige leerlingen zitten in gemengde HV-klassen. In het eerste leerjaar kunnen leerlingen met een VMBO-t/ havo advies als havo-kansleerlingen meedraaien. Bij overgang worden zij reguliere havoleerlingen, bij onvoldoende resultaten stromen deze leerlingen automatisch af naar het VMBO-T.

De school neemt tot het einde van klas twee jaar de tijd om te bepalen, of een leerling naar de derde klas havo of vwo bevorderd moet worden. In 2016-2017 is 22% van de eerste klas-sers met een h- of hv-advies naar een tweede klas vwo bevorderd. Het kan ook gebeuren dat een leerling in een VWO-klas bij tegenvallende resultaten in een HV- of H-klas geplaatst wordt.

- **Extra basisvaardigheden:**

Alle leerlingen in klas 1, 2 en 3 krijgen dezelfde vakken aangeboden. Zie de lessentabel onderbouw verderop. In de lessentabel is rekening gehouden met de extra behoefte aan taalonderwijs. Taalontwikkeling krijgt daarbij speciale aandacht. Rekenvaardigheid is een apart vak. Het zijn basale vakken die met het oog op de lessen in de bovenbouw en op het examen van zeer groot belang zijn.

– **Maatwerkuren:**

Leerlingen die meer onderwijs nodig hebben om tot het juiste niveau te komen worden ingedeeld in zogenaamde maatwerkuren. Extra les tijdens een vast ingeroosterd uur voor daarvoor geselecteerde leerlingen.

– **Huiswerkbegeleiding:**

Alle leerlingen van klas 1 hebben twee maal per week huiswerkbegeleiding op het rooster staan. Tijdens dat uur maken zij het huiswerk van de dag of werken vooruit aan een toets. De leerlingen worden hierbij begeleid door hun mentor (1 dag in de week) en door een student de andere dag. Doorgaans volgen deze studenten een lerarenopleiding en zijn het oud-leerlingen van het Comenius Lyceum Amsterdam. Zij kennen de school, de huisregels en de manier van werken nog heel goed uit hun eigen schooltijd en weten zich dus makkelijk aan te passen aan de schoolcultuur. Het doel van huiswerkbegeleiding is alle leerlingen al vroeg een goede werkhouding en studievaardigheden bij te brengen, zodat ze daar later in de opleiding hun voordeel mee kunnen doen.

– **Programma van Toetsing Onderbouw (PTO) en studiewijzers:**

In alle klassen gebruiken de docenten een PTO, waarin de globale planning van de proefwerken en andere toetsen van een heel jaar zijn opgenomen, incl. de gewichten van deze toetsen. Daarnaast gebruiken zij studiewijzers, waarmee de leerlingen hun schoolwerk kunnen plannen en overzien. De bedoeling hiervan is, dat zij in toenemende mate zelfstandig leren werken. In de brugklassen worden de leerlingen nog aan het handje gehouden, in de derde klassen is dat beduidend minder het geval.

In het schooljaar 2016–2017 is een pilot geweest in de eerste klassen, waarbij de leerlingen een “tutor” toegewezen gekregen hebben, een leerling uit de vierde of vijfde klas die als aanspreekpunt fungeert voor de groep. De tutores zijn mee geweest bij sport- en spelactiviteiten van het introductieprogramma voor klas 1 aan het begin van het schooljaar; zij voerden gesprekjes met “hun” leerlingen, boden hen desgewenst vakinhoudelijke ondersteuning. In het schooljaar 2017–2018 is besloten dit programma voort te zetten en uit te breiden tot de klas 2.

Hoofdstuk 5: Aannamebeleid

Doelgroepbepaling en aannamebeleid

Het aantal toe te laten leerlingen hangt af van het aantal te formeren groepen. De school heeft tot 2015 een sterke groei doorgemaakt, sinds twee jaar is de groei gestagneerd en loopt het leerlingtal achteruit.

Wat betreft het aannamebeleid worden de normen en afspraken van de kernprocedure voor havo- kans, havo en vwo-leerlingen strikt nagevolgd. Aanname geschiedt op basis van de aannamenormen van de Kernprocedure. Het advies van de basisschool is hierin leidend. De doelgroep van het Comenius Lyceum Amsterdam zijn leerlingen die in staat zijn een HAVO of VWO- diploma te halen. De school is niet buurtgebonden en staat open voor alle leerlingen uit alle gezindten.

Hoewel de school beschikt over een lift is het huidige gebouw niet geschikt voor leerlingen die niet in staat zijn om trap te lopen. De lift gaat niet naar elke etage in het gebouw. In het nieuw te betrekken gebouw in de Jacob Geelstraat zijn alle lokalen toegankelijk.

Intake procedure onder-instroom

Bij de beslissing om kinderen toe te laten tot de brugklas, werkt – zoals gezegd– de school volgens de regels van de Kernprocedure Amsterdam. Bepalend daarbij is het plaatsingsbesluit van de basisschool. De school doet mee aan de loting- en matchingprocedure van de gemeente Amsterdam

Broertjes en zusjes van de leerlingen worden bij voorrang geplaatst, mits zij voldoen aan de eisen van de Kernprocedure.

Intakeprocedure voor leerlingen met een aanvullende ondersteuningsbehoefte

In het kader van passend onderwijs plaatst het Comenius Lyceum Amsterdam na goed overleg en voldoende informatie-uitwisseling de aangemelde leerlingen. Of aanname of doorverwijzing kan plaatsvinden, hangt af van de faciliteiten die nodig zijn en de mogelijkheden om het gebouw aan te passen. Het gebouw is niet geschikt voor leerlingen die fysiek niet in staat zijn trap te lopen en heeft te weinig liften om op die manier overal in het gebouw te komen. In het nieuwe gebouw is de school toegankelijk voor alle leerlingen.

Overdracht en screening

Er is sprake van warme afstemming c.q. overdracht van leerlingen van de basisscholen door vaste contactpersonen, met speciale aandacht voor potentiële risicoleerlingen.

In de tweede en vierde klas wordt “Jij en je gezondheid” afgenomen, een inventarisatie naar persoonlijk welbevinden en sociaal emotioneel functioneren. De mogelijkheid bestaat voor sociaal-emotionele ondersteuning in de vorm van extra trainingen (o.a. sociale vaardigheden, faalangstreductie) voor leerlingen die dat nodig blijken te hebben. Wanneer daartoe aanleiding is worden leerlingen uitgenodigd voor een spreekuur op school door de jeugdverpleegkundige / jeugdarts. De jeugdverpleegkundige screent de lijst op risicoleerlingen en zij heeft met bijna 50 % van de leerlingen een gesprek.

In de eerste en tweede klas worden taal- en rekentoetsen afgenomen (volgens het CITO-volgsysteem Voortgezet Onderwijs). Taalvaardigheid, spelling, grammatica en leesvaardigheid Nederlands, woordenschat en leesvaardigheid Engels en rekenvaardigheden worden hiermee getoetst.

Afwijzingsprocedure

Afgewezen leerlingen en hun ouders worden altijd op de hoogte gesteld van de redenen hiervoor. Tevens wordt geadviseerd wat een mogelijke andere school zou kunnen zijn. In eerste instantie zal bij doorverwijzing een ZAAM-school genoemd worden.

Intakeprocedure zij- instroom Comenius Lyceum Amsterdam

Er zijn strikte regels voor het overstappen van een andere school in het voortgezet onderwijs naar het Comenius Lyceum Amsterdam. De Vo-Vo- procedure wordt hierbij gehanteerd. Voor de plaatsing in een bepaald leerjaar is het Comenius Lyceum Amsterdam wettelijk gebonden aan het besluit van de rapportvergadering van de school van herkomst. Er vindt altijd een toelatingsgesprek plaats met de afdelingsleider en/ of de zorgcoördinator. Zij zullen overtuigd moeten zijn van de studiemotivatatie en het positieve gedrag. Zij laten zich in elk geval uitgebreid informeren door de school van herkomst en maken gebruik van de informatie uit het Schoolwisselaarsformulier. Bij afstroom van leerlingen of bij extra ondersteu-

ningsbehoefte dient een OPP gemaakt te zijn door de toeleverende school. Doorgaans gebeurt dit op conditie van niet doubleren, dat wil zeggen dat de zij- instromer niet mag blijven zitten in zijn eerste jaar op onze school.

Leerlingen van het Reinaert (vmbo-T), de zusterschool van het Comenius Lyceum Amsterdam, en van andere vmbo-T-scholen van ZAAM worden geplaatst als zij aan de voorwaarden voldoen. Leerlingen van scholen buiten ZAAM worden alleen toegelaten als er plaats is. In bijzondere gevallen kunnen nadere afspraken tussen ouders, leerling en school gemaakt worden.

Ouderbetrokkenheid

Ouders worden altijd bij een intake uitgenodigd. Leerlingen jonger dan 18 jaar worden alleen ingeschreven als ook de ouders bij de intake aanwezig zijn. Vragen kunnen tijdens de intake aan de afdelingsleider of schooldecaan gesteld worden.

Klachtenregeling en geschillencommissie

De overkoepelende organisatie ZAAM kent een klachtenregeling. Zie de site van deze organisatie: www.zaamscholengroep.nl.

Overstap

Bij het Comenius Lyceum Amsterdam is de zorgcoördinator de casemanager die leerlingen in de onderbouw begeleidt die een overstap maken naar een andere school. De decaan van de bovenbouw doet dit voor leerlingen van de 4e en 5e klas. Leerlingen en ouders worden tot en met plaatsing op de andere school bijgestaan. Met betrekking tot gedwongen overstappers is voor de afdelingsleiders een gedragscode 'Integer handelen' opgesteld.

Hoofdstuk 6: ondersteuningsaanbod

Eerste lijn: basiszorg

De zorg voor de leerlingen neemt een belangrijke plaats in op het Comenius Lyceum Amsterdam. Bij elke klas of profielgroep (bovenbouw) is de mentor de centrale persoon voor de persoonlijke begeleiding van elke leerling. Hij of zij spreekt de leerlingen regelmatig in mentorlessen en daarbuiten. De mentor houdt de studievoortgang in de gaten en ondersteunt de leerling als deze hulp of advies nodig heeft. Naast de mentor spelen de afdelingsleiders, de jaarcoördinator, de decaan, de zorgcoördinator en de vertrouwenspersonen een belangrijke rol.

Een veilige leeromgeving kan alleen gewaarborgd worden als de school consequent optreedt tegen alles wat deze veiligheid in de weg staat: pesten, intimidatie, bedreigingen, discriminatie, diefstal, drugs- en wapenbezit. Dat doet de school dan ook; zij stelt duidelijke regels voor leerlingen en docenten, en let op de naleving ervan. Het veiligheidsbeleid staat beschreven in het sociaal veiligheidsplan.

Onderwijsleerproces

Het Comenius Lyceum Amsterdam is een school waar het onderwijs nog tamelijk veel klassikaal aangeboden wordt. Er is nog te weinig aandacht voor het werken met niveaugroepen, voor omgaan met verschillen en voor gedifferentieerd werken. In de komende jaren zal de focus gelegd worden op het aanleren van opbrengstgericht werken door docenten en veel meer aandacht voor differentiatie en maatwerk. In het afgelopen schooljaar is veel aandacht besteed aan de z.g. Comeniusles.

Vanaf het schooljaar 2014-2015 is het “prEconasium” in de onderbouw opgericht. Het prEconasium is een leerlijn voor alle leerlingen waarin talentontwikkeling, persoonlijke groei en ontwikkeling voorop staat. Het is tevens de voorbereiding voor het Econasium. Veel van de opbrengsten van voorgaande projecten worden geborgd in het prEconasium – curriculum. Zie hiervoor ook pagina 5 “Profiel en profilering van de school”

We willen ambitieuze leerlingen méér bieden dan het reguliere onderwijsprogramma. Vanaf de vierde klas kunnen gemotiveerde en getalenteerde havo- en vwo-leerlingen vanaf het schooljaar 2017-2018 het Econasium als extra keuzevak “O 3” volgen. Belangrijke onderdelen daarvan zijn samenwerken en presenteren en het ontwerpen van duurzame technieken en leefwijzen voor de toekomst. In het Econasium werkt de school samen met partners als

universiteiten en hogescholen, maar ook met het bedrijfsleven. Leerlingen krijgen zo een bredere horizon en maken hierdoor een bewustere keuze voor studie of beroep. Naast hun diploma havo of vwo ontvangen leerlingen een apart certificaat voor het Econasium. Het nieuwe schoolgebouw is zo ingericht dat veel activiteiten in het kader van het Econasium plaats kunnen vinden.

Ter voorbereiding van het Econasium en tegelijkertijd ter ondersteuning van nodige onderwijsvernieuwingen zijn er enkele pilotgroepen ingesteld die oefenen met verschillende technieken om meer kennis en ervaring op te doen binnen de school om differentiatie en maatwerk binnen de lessen toe te passen:

- Taal- en rekenbeleid zal veel meer dan voorheen opgesteld en uitgevoerd worden binnen alle vaksecties (en dus alle lessen) en zich niet beperken tot enkele vaksecties.
- Voor het taalbeleid is sinds schooljaar 2016-2017 een taalcoördinator aangesteld.
- Met het cito volgsysteem worden alle leerlingen in de 1e en 2e klas gevolgd
- De remedial teacher begeleidt leerlingen met een grotere problematiek en ondersteunt verwijzing en diagnostiek
- Een gedeelte van het huiswerkuur wordt ingevuld met lezen in Nederlands of Engels
- Het woord van de dag is geïntroduceerd
- Per februari 2017 krijgen leerlingen van klas 1 een extra uur Nederlands
- Sinds schooljaar 2017-2018 hebben Klas 1,2,en 3 maatwerkuren (MWU) ingeroosterd, waarin extra Nederlands gegeven kan worden naar behoefte
- In de 2e fase wordt een keuze werkuur ingeroosterd waar de leerlingen ingedeeld worden naar leerbehoefte.
- Elke sectie geeft in het vakwerkplan aan op welke wijze taalvaardigheid bevorderd wordt
- In de richtlijn voor de Comeniuslessen is opgenomen dat elke vakdocent tevens “taal-docent” is.

Wat betreft de klassenindeling het volgende: in de onderbouw deelt de afdelingsleider de klassen in op basis van enerzijds niveau (leerlingen met een vwo-advies komen in een vwo-klas), anderzijds op grond van spreiding van de nieuwe leerlingen over de overige klassen. Toekomstige brugklassers mogen overigens wel een voorkeur voor 1 à 2 klasgenoten opgeven, met wie ze graag in een klas willen zitten. De afdelingsleider houdt daar rekening mee bij het maken van een indeling.

Voor leerlingen met een bijzondere ondersteuningsbehoefte kan de school extra steun aanbieden in de vorm van extra begeleiding en gesprekken met de mentor of ouder- en kindadviseur. Nadrukkelijk moet daarbij vermeld worden: voor zover het tot de mogelijkheden van de school behoort. Zo kan de school enige begeleiding geven aan leerlingen met dyslexie of dyscalculie, maar deze begeleiding is beperkt in tijd en kunde. De remedial teacher kan voor deze leerlingen zorgen voor informatie aan de docenten en voor de communicatie over bijzondere faciliteiten. Daarnaast zijn er mogelijkheden tot remediëren via bijvoorbeeld Muiswerk. De scores van het eerder genoemde CITO-volgsysteem Voortgezet Onderwijs worden gebruikt om leerlingen met achterstanden via muiswerk bij te scholen. Voor verdere professionele begeleiding van deze leerlingen wordt verwezen naar professionele instituten.

Ouderbetrokkenheid

Ouders worden op gezette tijden geïnformeerd over de vorderingen van hun kind. Regulier zijn de cijfer- rapporten per periode (4 in totaal), na de uitreiking van de rapporten volgt altijd een ouderavond. Tussentijds kunnen de ouders de behaalde cijfers vinden via het beschermde account in het digitale leerlingvolgsysteem Magister. Daar zijn ook de gegevens over de aanwezigheid in te zien. Tevens staan notities over de inzet en de werkhouding van leerlingen door middel van notities over HV (huiswerk vergeten) en BV (boek vergeten). Sinds 2014 is de registratie van pedagogische beoordelingen in de onderbouw, waardoor leerlingen en ouders beter zicht krijgen in de ontwikkeling van zelfstandigheid, inzet in de lessen. De mentor voert bovendien een beoordeling (per periode) in om aan te geven hoe de omgangsvormen (dus hoe legt en onderhoudt een leerling relaties tussen medescholieren en personeel) zich bij ieder leerling is ontwikkeld. Voor de bovenbouw wordt er per vak een beoordeling over inzet gegeven.

Indien er problemen zijn met leerlingen worden ouders telefonisch op de hoogte gesteld of uitgenodigd voor een gesprek.

Bij grote problemen met gedrag, werkhouding of slechte prestaties krijgen leerlingen een ontwikkelingsperspectief (OPP). Dit plan wordt met ouders en andere betrokkenen besproken en dient door ouders ondertekend te worden. Bij het inhoudelijk vormgeven van het OPP worden ouders meer betrokken dan voorheen. Het moet een gezamenlijk document van ouders, leerlingen en school zijn. In bijzondere gevallen laat de school een leerling

die ernstig in gebreke blijft of gebleven is een schoolcontract ondertekenen. Ook de ouders zetten hun handtekening.

We werken met de weekend Academie samen, in de schooljaren 2015-2016 en 2016-2017 was er een pilotproject, waarbij ouders en leerlingen samen gecoacht werden. Kinderen met betrekking tot werkhouding op school en de ouders met als doel verbetering van contacten tussen ouders en school. Dat project bediende bijna 40 ouders, maar bezuinigingen vanuit de gemeente heeft het aantal deelnemende ouders gereduceerd tot 25, waarbij de coaching alleen bedoeld is voor het vergroten van de ouderbetrokkenheid.

Medezeggenschap

Veel zaken die betrekking hebben op het zorg- en ondersteuningsbeleid van de school worden ook in de Ouderraad besproken en in de Medezeggenschapsraad waarin ouders zitting hebben.

Veiligheid

De school heeft een veiligheidscoördinator en er is een sociaal veiligheidsplan opgesteld. De school doet jaarlijks onderzoek naar de veiligheid en beleving van veiligheid op school middels “Vensters voor verantwoording Leerlingen” een Online Evaluatie Instrument.

Privacy

De school kent een protocol bewaren van leerling gegevens. Op het moment van schrijven is de overkoepelende organisatie ZAAM bezig een voor al haar scholen geldende reglement te ontwerpen. Daarin zullen regels omtrent dossier en dossiervorming opgenomen worden alsmede regels voor inzage in allerlei privacy gevoelige documenten. Tevens wordt daarin het inzagerecht voor ouders geregeld, alsmede een regeling toestemming van ouders inzake bespreking met derden.

Interne ondersteuning in de klas

De mentoren vormen de eerstelijns zorg voor de leerlingen van hun klas. Vakdocenten signaleren en communiceren met hen en met de afdelingsleiders, leerjaarcoördinator en zorgfunctionarissen.

Van screening tot interventie

De school verdeelt het schooljaar in vier periodes. Na elke periode worden leerlingen in de rapportenvergadering besproken. Met ingang van het schooljaar 2017-2018 zullen er leerlingbesprekingen en klassenteam bijeenkomsten gehouden worden en nog twee maal een rapportvergadering, omdat het schooljaar dan verdeeld wordt in twee semesters.. Leerlingen die opvallen door hun prestaties of hun gedrag kunnen via de zorgcoördinator doorverwezen worden naar een van de hulpverleners. In het mentoren- overleg (eens per 6 weken) en in klassenteambesprekingen worden leerlingen ook besproken. De zorgaanpak van de school (van signalering naar handelingsplanning en uitvoering alsmede evaluatie) verloopt als volgt:

- Leerlingen die voor een specifiek zorgaanbod in aanmerking komen worden in eerste instantie opgemerkt door docenten/mentoren tijdens en/of buiten hun lessen.
- Opvallend (leer-)gedrag wordt vervolgens besproken met de mentor en jaarcoördinator of afdelingsleider.
- Indien een leerling vanwege dit gedrag in aanmerking komt voor extra begeleiding of zorg worden ouders en de zorgcoördinator er zeker bij betrokken.

In overleg met de zorgcoördinator wordt besloten de leerling te bespreken in het Zorg Advies Team (ZAT). Voor leerlingen tot 16 jaar geldt dat voor gesprekken tussen leerlingen en onderwijshulpverleners of schoolmaatschappelijk werkers altijd toestemming is vereist van de ouders. Bij leerlingen van 16 t/m 18 jaar worden ouders geïnformeerd.

Tussentijdse en eindevaluaties vinden altijd plaats in het ZAT.

Het streven is om zo goed mogelijk de cyclus van handelingsgericht werken te volgen:

-Probleem signaleren

-Probleem analyseren

=Doelen opstellen

=Plan van aanpak vaststellen

=Aanpak uitvoeren

=Evalueren

=Doelen bijstellen

Leerlingenzorg

De school werkt in specifieke gevallen met ontwikkelingsperspectieven. (OPP). Met name leerlingen die vanwege hun gedrag en werkhouding dreigen uit te vallen kunnen dit krijgen, waarin aangegeven staat wat de aandachtspunten zijn waarop gelet moet worden, wie met welke inzet daarbij betrokken is en wanneer het plan geëvalueerd wordt. (zie bijlage).

Leerlingen in de onderbouw (klas 1 t/m 3) met werkhoudings- en gedragsproblemen kunnen een zgn. “dagschrift” of reflectierapport krijgen, waarin de vakdocenten hun observaties omtrent een aantal specifieke aandachtspunten noteren (zie bijlage). Vaak gebeurt dit in combinatie met een individueel handelingsplan of een OPP. In voorkomende gevallen wordt een speciale aanpak van/voor de klas door mentoren met de vakdocenten afgesproken. In bijzondere gevallen laat de school een leerling die ernstig in gebreke blijft of gebleven is een schoolcontract ondertekenen met afspraken over gedrag en/of studie.

Tweede lijn: extra zorgaanbod

Doorgeleiding naar 2e lijn

De school heeft een intern zorgteam dat bestaat uit de afdelingsleiders, betreffende jaar coördinatoren, de ouder- en kindadviseur en de zorgcoördinator. Op aanvraag van de mentor of jaarcoördinator worden leerlingen besproken, leerlingen met een onderwijszorgbehoefte worden door de zorgcoördinator doorverwezen naar een van de hulpverleners. Dit gebeurt uiteraard in overleg met de ouders, en wat de onderbouw betreft: met instemming van de ouders.

De zorgcoördinator houdt het overzicht en volgt samen met de coördinatoren de voortgang van de hulpverlening. Terugkoppeling naar ouders verloopt via de mentoren, de afdelingsleider of de betreffende hulpverleners.

Interventies binnen de school 2e lijn

In de onderbouw, 2e klas, kunnen na screening leerlingen in aanmerking komen voor een faalangstreductie training. Tot 2015-2016 werd De SSAT hiervoor als instrument gebruikt, maar we zijn op zoek naar een ander instrument. In de andere leerjaren kunnen leerlingen op verzoek van de mentor of afdelingsleider begeleid worden bij faalangstproblemen. Ook de ingevulde vragenlijsten uit “Jij en je gezondheid” kunnen via de jeugdverpleegkundige een verwijzing naar de faalangsttraining opleveren.

In klas 1 is huiswerkbegeleiding dagelijks voor alle leerlingen verplicht. In klas 2 en 3 zijn op basis van verwijzing van de vakdocent maatwerkuren. Ook kunnen gemotiveerde leerlingen op vrijwillige basis hiervan gebruik maken. In de bovenbouw wordt per schooljaar gekeken waar behoefte is aan extra ondersteuning; Ook hiervoor zijn maatwerkuren beschikbaar.

Overige interventiemogelijkheden:

- Individuele handelingsplannen, gedragsrapportages, OPP's.
- Begeleiding door de ouder- en kind adviseur
- Begeleiding door de begeleider Passend Onderwijs
- Begeleiding door de pedagogisch medewerker in de structuurklas.
- Vertrouwenspersoon
- Plaatsing in structuurklas voor langere tijd.

Standaardprotocollen zorg

Onderstaande protocollen zijn binnen het Comenius Lyceum Amsterdam beschikbaar.

- Verzuimbeleid
- Sanctiebeleid
- Pestprotocol
- Exit-protocol
- Mentoraat
- Protocol kindermishandeling
- Incidentenprotocol

Derde lijn: specialistische zorg

Op het Comenius Lyceum Amsterdam is geen specialistische zorg aanwezig op school. De school, dat wil zeggen: haar functionarissen verwijzen naar dit soort zorg indien nodig en bemiddelen daarbij.

Doorgeleiding naar 3e lijn

Het externe Zorg Advies Team bestaat uit de zorgcoördinator, die tevens voorzitter is van het ZAT, de afdelingsleiders van onder- en bovenbouw, de leerplichtambtenaar, de schoolarts, de ouder- en kindadviseur en jaarcoördinatoren. Het ZAT komt zes keer per jaar bijeen. Het ZAT heeft de volgende functies:

- Consultatie: vergroten van het probleemoplossend vermogen en van de deskundigheid en/of het inzicht van de inbrenger
- Interventie-in-samenwerking: crisisinterventie, kortdurende interventie, begeleiding
- Verwijzing van de leerling: bovenschoolse opvang binnen het VO samenwerkingsverband, regionale arrangementen, Bureau Jeugdzorg
- Eindevaluatie/nazorg: de inspanningen in het ZAT die nodig zijn om te komen tot een eindevaluatie van de verrichte inspanningen en van eventueel noodzakelijke nazorg ten behoeve van de leerling
- Via het ZAT worden leerlingen doorverwezen naar hulp in de 3e lijn.

Bovenschoolse voorzieningen

Externe S(TOP): de school heeft geen STOP- voorziening op locatie, maar koopt jaarlijks twee plaatsen in het TOP-project voor HAVO en VWO- leerlingen in. De locatie daarvan bevindt zich in het gebouw van het Hogelant in Amsterdam- Noord. In uitzonderlijke gevallen worden leerlingen hierheen doorverwezen. In schooljaar 2016-2017 zijn twee leerlingen naar TOP-Havo doorverwezen.

Transferium: leerlingen kunnen ook naar het Transferium doorverwezen worden. In zeer uitzonderlijke gevallen maakt de school hier gebruik van. In de laatste drie jaar is dat vier keer gebeurd.

Van andere buitenschoolse voorzieningen maakt de school geen gebruik, maar indien nodig kan de school via het onderwijsschakelloket verwijzen naar School2work en School2care.

Uitvoerdersoverleg

Voor samenwerking met alle (zowel schoolinterne al externe) betrokkenen in de zorg voor een specifiek kind of specifiek gezin bestaat het uitvoerderoverleg (UVO). Dit vindt bij voorkeur op school plaats, maar kan ook op een locatie van de hulpverleningsorganisatie plaatsvinden.

Uitstroom/doorstroom

Voor doorstroom van het ene naar het volgende leerjaar zijn vaststaande overgangsnormen. Dit geldt voor zowel de onder- als de bovenbouw. Willekeur kan hierdoor vermeden worden. De docentenvergadering neemt inzake doorstroom besluiten.

Leerlingen die niet bevorderd worden kunnen uitstromen indien de docentenvergadering vindt dat een andere school geschikter is. Bij uitstroom zal de school een andere school, bij voorkeur een ZAAM school adviseren. Voor niet- bevordering gelden de overgangsnormen. Doublures kunnen volgens beschreven procedures plaatsvinden.

Voor leerlingen die al dan niet gediplomeerd de school verlaten geldt de VO-VO-procedure. Hierover is een convenant met het samenwerkingsverband afgesloten

Behalve binnen de eigen organisatie bestaat de mogelijkheid leerlingen door te verwijzen naar andere vormen van onderwijs. Het besluit tot doorverwijzing kan genomen worden door een rapportvergadering en door de schoolleiding.

Afhankelijk van het soort onderwijs wordt deze doorverwijzing op initiatief van de afdelingsleider geregeld door de zorgcoördinator of de decaan.

Bij alle beslissingen worden de ouders in een vroeg stadium betrokken.

Er kan worden doorverwezen naar regulier dan wel “bijzonder” onderwijs zoals :

- VMBO-T
- ROC
- VAVO (in uitzonderlijke gevallen en onder voorwaarde van acceptatie door het VAVO kan een leerling die nog geen 18-jaar is “uitbesteed” worden aan het VAVO (volgens de z.g. Rutte-regeling).
- Naar bovenschoolse instellingen zoals Transferium, TOP, School2care en School2work, meestal via het Onderwijsschakelloket. Leerlingen die naar het Transferium of TOP verwezen worden blijven op onze school ingeschreven. De school blijft de verantwoordelijkheid en zorgplicht behouden.
- Naar een tussenvoorziening zoals de Apolloschool en Iedersland.
- Naar een VSO-school indien daarvoor een toelaatbaarheidsverklaring (TLV) voor dit type onderwijs is afgegeven. De zorgcoördinator zorgt dan voor de aanvraag van de TLV.

Hoofdstuk 7: betrokken functionarissen in de zorgstructuur

Mentoren

Elke klas heeft een mentor: dit is een docent die de leerlingen van een bepaalde klas of groep begeleidt. De mentor let op de studieresultaten, persoonlijke ontwikkeling en het welbevinden van iedere leerling afzonderlijk. De mentor ziet zijn mentorklas niet alleen in de vaklessen maar ook in aparte mentorlessen. In klas 1, 2 en 3 hebben de leerlingen twee mentorlessen per week, in alle andere klassen één mentorles per week. In de mentorlessen besteedt de mentor op een gestructureerde wijze aandacht aan diverse studievaardigheden. Daarnaast organiseert de mentor tijdens het schooljaar diverse activiteiten samen met zijn klas. De mentor is voor de ouders de eerste contactpersoon.

Zorgcoördinator/ ondersteuningscoördinator

Algemene typering en specifieke expertise

De zorgcoördinator draagt bij aan adequate zorg van leerlingen die dat nodig hebben en spreekt in dat kader betrokkenen daarop aan. In de contacten die de zorgcoördinator legt met de ouders, docenten, mentoren, afdelingsleiders, jaarcoördinatoren en externe instanties geeft zij/hij informatie en/of advies, verwijst door, en geeft eventueel korte begeleiding. De zorgcoördinator stelt in samenwerking met de mentor, interne specialisten, ouders en leerlingen een ontwikkelingsperspectief / handelingsplan op. Hij/zij heeft specifieke expertise bij leer-, ontwikkelings- en gedragsproblemen bij kinderen, gezins- en opvoedingsproblemen, en ten aanzien van handelingsverlegenheid bij leerkrachten. Eventueel fungeert de zorgcoördinator als voorzitter in verschillende verbanden.

De zorgcoördinator van Comenius Lyceum Amsterdam coördineert en ondersteunt:

- de tijdige signalering van problemen en ondersteuningsbehoeften van kinderen;
- een goed georganiseerde interne (onderwijs-)zorgstructuur;
- scholing en reflectie op pedagogisch-didactisch handelen;
- georganiseerde aandacht.

De zorgcoördinator faciliteert met name een goede interne zorgstructuur op de school. Concreet gaat het om taken als:

- het coördineren van de zorg in de school (door remedial teacher, leerlingbegeleider, ouder- en kind adviseur, Begeleider Passend Onderwijs, enzovoort);
- een goede overdracht (samen met de leerkracht van groep 8) naar het voortgezet onderwijs;
- inzicht in de sociale kaart;
- scholing organiseren over zorgthema's ;
- klassenmanagement;
- begeleiden in teams bij het opzetten van leerlingbesprekingen en sleeplijsten
- monitoren van sleeplijsten en advies geven
- gesprekken met ouders;
- het zorgbeleid van de school (mee) formuleren;
- het omgaan met privacy gevoelige informatie;
- de coördinatie van het zorgteam op school.
- voorbereiden van bijeenkomsten van het zorgadviesteam;
- leiden van bijeenkomsten van het zorgadviesteam:
- conclusies trekken uit het overleg in het zorgadviesteam;
- helpen en (doen) opstellen van ontwikkelingsperspectieven / handelingsplannen;
- doen uitvoeren van ontwikkelingsperspectieven / handelingsplannen (inclusief inschakelen van derden);
- bewaken van de uitvoering van de handelingsplannen;
- evalueren van de voortgang van de interventie;
- aanmelden bij het Onderwijsschakelloket;
- evalueren van de bijdragen van de leden van het zorgadviesteam;
- evalueren van het functioneren van het zorgadviesteam;
- evalueren van de zorgstructuur in het algemeen;
- beschrijven van de zorgstructuur;
- ontwikkelen van voorstellen voor aanpassingen van de zorgstructuur
- verzorgen van de aanvraag van een Toelaatbaarheidsverklaring voor Speciaal Onderwijs (TLV)

Afdelingsleiders en coördinatoren

De school kent twee afdelingsleiders, één voor de onderbouw (klas 1 t/m 3) en één voor de bovenbouw (klas 4 t/m 6). Sinds 2015 heeft de onderbouw voor elke jaarlaag een aparte coördinator, in de bovenbouw een coördinator voor de havo klassen 4 en 5 en voor VWO de klassen 4,5, en 6.

Remedial teacher; tevens dyslexiebegeleider

De school kent een remedial teacher die ook als begeleider van leerlingen met dyslexie- en dyscalculieproblemen fungeert. Voor deze problemen is een protocol opgesteld. De remedial teacher doet onderzoek naar specifieke leerproblemen of verwijst naar specialisten op dit gebied.

Trainer(s)

De ouder- en kind adviseur geeft Faalangstreductie trainingen. De zorgcoördinator doet dit in voorkomende gevallen.

Trainer(s) Sociale vaardigheden (SOVA)

De ouder- en kind adviseur en de zorgcoördinator kunnen SOVA-trainingen geven

Huiswerkbegeleider(s)

In klas 1 hebben de leerlingen huiswerkbegeleiding, 2 ingeroosterd lesuren per week, gegeven door de mentor of door een oud-leerling die in het 2e of hogere jaar van de universiteit of HBO- opleiding zit.

Verzuimcoördinator

De school heeft een verzuimcoördinator voor 0,6 fte.

Vertrouwenspersoon

Voor vertrouwelijke problemen kunnen de leerlingen terecht bij één van de twee contactpersonen. Zij adviseren leerlingen en personeel over het oplossen van problemen en zijn

voor hen een luisterend oor. Contactpersonen gaan vertrouwelijk om met de verstrekte informatie en verwijzen zo nodig naar een externe vertrouwenspersoon, hulpinstanties of de klachtencommissie. Stichting ZAAM (waarvan het Comenius Lyceum Amsterdam deel uitmaakt) kent een klachtenregeling. Er wordt bij ZAAM uitdrukkelijk aandacht besteed aan het voorkómen van seksuele intimidatie, geweld, discriminatie en racisme. Er is in aansluiting op de wettelijke verplichtingen beleid ontwikkeld om dergelijke situaties tegen te gaan. De ZAAM Onderwijsgroep is aangesloten bij een externe klachtencommissie. Met dit systeem van contactpersonen, vertrouwenspersonen en klachtencommissie wordt een bijdrage geleverd aan een aangenaam en veilig leef- en werkklimaat.

Decaan

De decaan of loopbaanbegeleider begeleidt leerlingen bij de belangrijke keuzes in hun schoolloopbaan, de profielkeuze voor de bovenbouw, de keuze voor een vervolgopleiding, of de doorverwijzing naar ander onderwijs. Leerlingen en ouders kunnen bij de decaan terecht met vragen over deze onderwerpen.

Stage coördinator

Voor toekomstige docenten kent de school een coördinator, voor leerlingen coördineert de Coördinator Maatschappelijke Stage alle stages van/voor leerlingen.

Aandachtsfunctionaris huiselijk geweld/ AMK

De school beschikt over een opgeleide functionaris AMK (zorgcoördinator). De school heeft een protocol voor het signaleren van kindermishandeling. Er wordt gebruik gemaakt van de meldcode kindermishandeling.

Pestcoördinator

De school heeft vanaf dit schooljaar een pestcoördinator.

Coördinator kindermishandeling

De school heeft een coördinator kindermishandeling.

Jeugdarts

In de persoon van de schoolarts is de GGD vertegenwoordigd in het ZAT. De jeugdarts geeft op verzoek consulten aan leerlingen, waar specifieke school gerelateerde problemen op medisch gebied aan de orde zijn. De school doet mee aan het Mazzl- project. Leerlingen die zich meer dan drie keer ziekmelden binnen twee maanden of leerlingen die langer dan twee weken achtereen ziek zijn, worden door de schoolarts uitgenodigd voor een gesprek. De schoolarts geeft de leerling en de school advies over hoe om te gaan met ziekte en klachten.

Schoolverpleegkundige

De schoolverpleegkundige doet in het tweede en vierde leerjaar onderzoek naar het welzijn van kinderen met behulp van door hen ingevulde “Jij en je gezondheid” -lijsten. Met kinderen met risicoprofielen worden de resultaten hiervan besproken en waar nodig worden leerlingen doorverwezen naar (huis)artsen, specialisten of worden besproken in het ZAT. Indien nodig worden leerlingen via de zorgcoördinator doorverwezen naar de ouder- en kindadviseur.

Ouder- en kindadviseur

De Ouder- en kindadviseur heeft de volgende taken:

- Psycho- sociale hulp bieden aan leerlingen en hun ouders;
- het toeleiden van leerlingen naar andere vormen van hulp;
- het adviseren van leerlingen, hun ouders en functionarissen van de school;
- het aanbieden van faalangstreductietrainingen en mogelijk een sociale vaardigheidstraining.

Begeleider Passend Onderwijs

De begeleider Passend Onderwijs werkt nauw samen met de zorgcoördinator. In Overleg met hem begeleidt hij leerlingen met speciale onderwijs ondersteuningsbehoeften. Hij observeert leerlingen en klassen en geeft handelingsadviezen aan docenten. Ook geeft hij adviezen ten aanzien van verbetering zorgstructuur en omtrent vraagstukken met betrekking tot zorg en ondersteuning.

Leerplichtambtenaar

De Leerplicht ambtenaar is aanwezig in het ZAT. Hij roept leerlingen op indien het verzuim te groot is en nadat een zgn. DUO- melding is gedaan. Leerlingen die te vaak te laat zijn worden ook opgeroepen.

De leerplichtambtenaar houdt regelmatig spreekuur op school. Hij kan een proces-verbaal uitschrijven dat kan leiden tot een sanctie.

Buurtregisseur

De school onderhoudt goede contacten met haar buurtregisseur. In een convenant zijn afspraken over de inzet van de buurtregisseur vastgelegd.

Pedagogisch medewerkster structuurklas

De school heeft een structuurklas, waar leerlingen tijdelijk opvang kunnen krijgen indien zij in de les niet te handhaven waren. Soms fungeert de klas ook als straf- en opvang lokaal. De pedagogisch medewerkster houdt toezicht, maar verleent ook mentale hulp aan leerlingen in deze klas. Met sommige leerlingen heeft zij regelmatig ondersteunende gesprekken en bespreekt zij gedragsrapporten.

Sociaal veiligheidscoördinator

De school heeft sinds het schooljaar 2017-2018 een sociaal veiligheidscoördinator. Er is een sociaal veiligheidsplan opgesteld.

Hoofdstuk 8: Kwaliteit

In het Kwaliteitszorgplan 2017-2018 wordt beschreven op welke wijze de school de kwaliteit ontwikkelt, bewaakt en borgt en welke instrumenten daarbij worden gebruikt. Er wordt aangegeven hoe de verschillende instrumenten met elkaar samenhangen en elk instrument wordt apart besproken. Uitgangspunt hierbij is zoveel mogelijk cyclisch te werken volgens het PDCA-model. Er zijn echter ook instrumenten die incidenteel ingezet worden in voorkomende situaties. Deze instrumenten worden dan zoveel mogelijk op maat gemaakt. Tevens is een kwaliteitsagenda opgenomen waarin staat weergegeven welke instrumenten op welk moment worden ingezet, geëvalueerd en aangepast.

Competentieversterking

De school is voortdurend bezig met het versterken van de competenties van haar docenten. Dat gebeurt op meerdere niveaus:

- Versterking vakbekwaamheid van docenten
- Verhoging van de bevoegdheden van de docenten: de school stimuleert het behalen van een eerste graad lesbevoegdheid;
- Versterking pedagogisch-didactisch handelen van het personeel;
- Versterking signaleringsfunctie en sociale vaardigheden van docenten (om de twee jaar een mentoren-training, een vervolg op een studiemiddag over signalering van afwijkend gedrag en ondersteuningsbehoeften van leerlingen en over hulpverlening).
- Verbetering van vakwerkplannen.

Functioneringsgesprekken

De school houdt regelmatig functionerings- en ontwikkelingsgesprekken (FOG's).

Om de twee jaar vinden sectiegesprekken plaats: leden van de schoolleiding spreken met een hele sectie over interne en externe (examens) rendement en over ondersteuning van en participatie in het schoolbeleid. Op dit moment is door middel van het veranderplan een herbezinning over aansturing, posities en taken van secties en afdelingen. Uiteindelijke doel is om deze geledingen meer zelfsturend en data gestuurd te maken. Uiteindelijk is de inzet bij dit alles om opbrengstgericht te gaan werken.

Evaluatie van beleid en verbeterplannen

Aan het begin van elk schooljaar stelt de schoolleiding een beleidsplan (model A3, een bekend format om beleid te vormen en vast te stellen. Het format wordt o.a. door de ZAAM-scholen gebruikt, maar is ook bekend bij vele maatschappelijke, vooral zorginstellingen.

Daarnaast is er voor dit schooljaar een verander (of verbeter-) plan opgesteld.

Jaarlijkse evaluatie

Aan het eind van elk schooljaar wordt het beleidsplan geëvalueerd, in elk geval door de locatieraad (personeelsgeleding van de MR) en de schoolleiding.

Kwaliteit intern beoordeeld

De school participeert in het project Vensters voor Verantwoording. Daarin worden elk jaar een aantal kengetallen van de school opgenomen en via een link aan de site van de school verbonden. Wat betreft tevredenheidsonderzoeken zij naar deze link en deze site verwezen.

Tevredenheidsonderzoeken voor leerlingen, ouders en personeel zullen elk jaar gehouden gaan worden.

Kwaliteit extern beoordeeld

De externe beoordeling geschiedt elk jaar door de inspectie. De afgelopen jaren heeft de school een ongunstige beoordeling gekregen. Bij het laatste rapport werd de school als zeer zwak gekwalificeerd, maar na een bezoek in november 2017 is de school weer zwak. Voor meer informatie over het kwaliteitsoordeel van de inspectie zij verwezen naar de site van de inspectie: www.owinsp.nl.

Opbrengsten

Vakwerkplannen

Het Comenius Lyceum kent een PDCA-kwaliteitscyclus die wordt gedragen door de secties. Het vakwerkplan is daarvan de basis. In het vakwerkplan beschrijven de secties hoe zij de opbrengsten binnen hun sectie willen verbeteren. Met behulp van diverse analyses gedurende het schooljaar en tussen schooljaren worden de geplande activiteiten uitgevoerd, het effect ervan geanalyseerd en de activiteiten waar nodig bijgesteld. De gestelde doelen

moeten op deze manier behaald worden binnen de door de secties aangegeven tijds-
spanne.

Opbrengstenkaart

Aan het einde van elk schooljaar wordt een analyse gemaakt van de resultaten van de eind-examens van dat jaar. Hiervoor worden de uitslagen van CE1 en CE2 en de SE-cijfers ge-
bruikt. Hiermee krijgen we zo snel als mogelijk inzicht in de opbrengstenkaart die bij dat jaar
hoort. Door dit te doen, kunnen we al in een vroeg stadium anticiperen op hoe de school
scoort op de indicatoren van de inspectie. Tevens dient de analyse om eventuele aanpas-
singen te doen aan zaken als examentraining, toetsing en onze interne determinatie.

Taalbeleid

Het leren beheersen van de Nederlandse taal in woord en op schrift is sinds de oprichting
van onze school, maar zeker de afgelopen jaren, een belangrijk onderwerp. We hebben spe-
cifiek op onze doelgroep gericht taalbeleid opgesteld en stellen dat elk jaar waar nodig bij.
Ook participeren we in projecten en in taalprojectteams met meerdere scholen. Voorbeel-
den zijn 'De brugklas leest' en 'Glovo'.

Door blijvend aandacht te schenken aan taalbeleid en het verbeteren ervan willen we onze
leerlingen laten toewerken naar een goede taalbeheersing. We merken dat de toets- en
examenresultaten bij onze leerlingen voor een belangrijk deel afhankelijk zijn van de taalbe-
heersing. Wanneer het beleid op orde is en goed wordt uitgevoerd, zullen de toets- en exa-
menresultaten en daarmee onze opbrengsten verbeteren.

Om nog meer aandacht aan het taalniveau te schenken, heeft het MT extra uren Neder-
lands en Engels op de lestabel opgevoerd. Ook is er extra aandacht voor taal in de maat-
werkuren (MWU).

Rekenbeleid

Sinds 2006 krijgt rekenonderwijs op school extra aandacht door het geven van extra reken-
lessen. Het vak Rekenen wordt op het Comenius Lyceum aangeboden. Hiermee willen we
het rekenniveau van leerlingen op het juiste niveau brengen of houden. Ook steunen we
hiermee de rekencapaciteiten die leerlingen nodig hebben bij andere vakken, zoals Econo-
mie en Aardrijkskunde. Daardoor kunnen leerlingen betere resultaten bij die vakken beha-
len.

Toetsbeleid

Het vernieuwde toetsbeleid is ingevoerd. Het gaat uit van toenemende professionaliteit van met name secties, een belangrijkere rol van huiswerk als toetsvoorbereiding en toetsvorm en het gebruiken van de resultaten van toetsmomenten voor het verbeteren van het onderwijs. Zaken als het vier-ogenbeleid en het waarborgen van een goed toetsniveau komen aan de orde.

Onder andere het gebruiken van de resultaten voor reflectie is een belangrijke verandering t.o.v. voorgaande jaren. We willen als school toe naar een cultuur waarin een cijfer niet alleen een afronding van een onderwerp is, maar ook een basis is voor analyse van mogelijke problemen, tekortkomingen en voorsprongen. Door een cijfer op die manier te gebruiken, komen we hiaten in kennis en vaardigheden eerder op het spoor en weten we beter hoe we leerlingen kunnen helpen op weg naar een hoger niveau en meer kwaliteit van werken.

Determinatie

Vanaf het moment dat leerlingen zich inschrijven op onze school, hebben we veel aandacht voor determinatie. We volgen het advies van de basisschool en wanneer de Citoscore beschikbaar is, betrekken we die ook bij de determinatie. Bij twijfelgevallen wordt op grond van het advies en de Citoscore een zo goed mogelijk bij de leerling passende beslissing over plaatsing genomen.

In klas 1 en 2, onze brugjaren, hanteren we zowel Vwo-klassen als gemengde Havo-Vwo-klassen. In de Vwo-klassen geven we les op Vwo-niveau uit Vwo-boeken. Ook de toetsing is op Vwo-niveau. In gemengde klassen geven we les op Havo-Vwo-niveau uit Havo-Vwo-boeken. De toetsing is ook op Havo-Vwo-niveau. Hiermee willen we alle leerlingen recht doen aan het niveau dat zij hebben en dat zij ontwikkelen, waarmee onderprestatie en motivatieproblemen zoveel mogelijk worden voorkomen.

Door de tweejarige brugperiode stellen we de leerlingen zo lang mogelijk in staat om het juiste persoonlijke niveau te bepalen en te laten zien, zodat de keuze voor het juiste niveau niet al na 1 jaar hoeft te worden gemaakt.

Wanneer een leerling op zijn of haar eindrapport in klas 1 of 2 een gemiddeld cijfer 7,5 of hoger heeft gehaald (voor een selectie van gegeven vakken), dan wordt per leerling apart besproken of hij/zij in de volgende Vwo-klas plaats mag nemen. Hiermee leveren we maatwerk en krijgen we de leerling op het juiste niveau.

Ook nemen we elk jaar een Cito-Vas-meting af bij de leerlingen. Hiermee bepalen we het niveau op het gebied van Nederlands, Engels, Wiskunde en Rekenen en kunnen we direct handelen bij gemeten achterstanden. Hierbij wordt onze remedial teacher ingeschakeld en

Verzuim- en sanctiebeleid

Het Comenius Lyceum hanteert een vernieuwd verzuim- en sanctiebeleid. Door dit beleid is er meer controle op verzuim, zullen minder leerlingen zonder sanctie kunnen verzuimen en moeten de sancties ervoor zorgen dat minder leerlingen uiteindelijk verzanden in ongeoorloofd verzuim.

Wanneer leerlingen minder verzuimen dan zal hun aanwezigheid op school zorgen voor een meer gedegen opbouw van kennis en vaardigheden, wat een positief effect zal hebben op de resultaten van deze leerlingen.

Dit beleid wordt dit schooljaar ingevoerd, gedurende het jaar wordt m.b.v. metingen de ontwikkeling gemonitord. Verder wordt elke 2 jaar een onderzoek gehouden onder leerlingen waarin zij aangeven hoe en waarom het verzuim bij hen plaats vindt. Hierdoor kunnen wij ons beleid waar nodig aanpassen. Hiermee volgt het verzuim- en sanctiebeleid een (twee)jaarlijkse PDCA-cyclus.

Aanpak risicoleerlingen

De examenresultaten van het Comenius Lyceum staan al een aantal jaren onder druk. Om vroegtijdig in het oog te krijgen welke leerlingen een risico voor de resultaten vormen, worden deze risicoleerlingen in een vroeg stadium vastgesteld en besproken. Elke risicoleerling krijgt vervolgens een traject aangeboden waarmee hij/zij de resultaten kan verbeteren.

Welke doelen wij willen bereiken met de aanpak van risicoleerlingen en welke aanpak wij daarvoor hanteren, staat beschreven in het Interventieplan Risicoleerlingen. Onderdeel van dit plan is ook een stelselmatige aanpak van de examentraining.

(Ondersteunings-)verbeterplan

Bij het herschrijven en aanpassen van het bestaande “Zorgplan 2014-2018” zijn niet alle verbeteringen die door de school wenselijk zijn geacht in dit plan opgenomen. Het totale overzicht in grote lijnen wordt geboden in het veranderplan.

Doorgaans wordt aan het eind van elk schooljaar het zorgbeleid van de school geëvalueerd in het ZAT-team. De daar bepleite aanpassingen en verbetering worden vervolgens in en na overleg in de schoolleiding in het nieuwe zorgplan opgenomen.